

g Hares. 25. l.
2. pag. 73.

phanius (g), & radice, inquam, designante pueram vitare. Hesychius reddit Prunicum pro bajulo. P. Petavius datam à S. Epiphano expositionem non satius probat: nec sanè congruum videretur, Simonem plenum invidiā nomen indidisse mulieri, quam in aliis confecraverat allatis nominibus. Nec est cur suspicemur corruptum esse S. Epiphanius Textum, cum sibi tandem interpretationem repeatat, neque semel notum verbum illud, unde vocis etymologiam dedit.

Cum ceterorum fere omnium nominum, quorum cēt mentio in systemate Simonianorum, Gnosticorum, viri repetante ex Hebreo vel Syriaco sermone, fieri utique potuisse, vocem illam Prunicum ex Hebreo Para, germinare, fructificare, florere, & Nazab, purum esse & innocentem, vel Nazoth, thymiana derivari. Quidquid sit, jaetabant Gnostici per Prunicam colligere vim corporum maris & feminis; vis autem illa phrasii Gnosticorum designabat flumen illum humoris, quem aperto nomine exprimere vetat pudor.

Jubebat Simon statuas sibi dedicari sub Jovis figura, Helena vero sub Minervae; nec Dei figuram tantum, sed & cultum sibi ac uxori utrinque Numinis adsciebat. Appellabat Helenam suam modo rerum omnium matrem, modo S. Spiritum; hanc esse dicebat palantem ovem, ad quam reducendam ē Cælo venisse fe (h); hanc ē Cælo in Cælum dilapsam in terram descendisse, & hominum figuram induisse. Se vero addebat nihil minus esse, quād cuius exhiberet figuram, nempe hominis, (i); se Meffiam jaetabat, cuius nominis obtenuit plures sibi adsciverat. Discipulos, quos Christianorum appellatione honestabat; tandem in excantationibus suis Christi nomen ingeminans, incauris & prodigiis suorum præstigiis seductis pluribus persuadebat.

Nolebat autem Iesu Christi in se personam agnoscere, sicut nec Iesum Christum haberet tanquam Dei Filium (k), quod sciaret odio illum profeceretur, conatus insuper veris eius prodigiis falsa praefigia sua ita opponere, ut parem cum illo sibi nominis famam apud homines conciliaret. Magni quidem furserit negoti, Iesum Christum virum moribus sanctissimis, & data cælitus doctrina Magistrum cum Simonem corruptissimo viro, & recordi confundere; sed magni pariter fuerat negoti inter genuina illius miracula & præstigia Simonis distinguere. Fator tamen non satis assequi me, cur Simon doceret se non nisi in speciem tolerasse crucis supplicium, si personam Christi induere refusabat. Sed frustra constans aliquid in systemate adeo male compacto quæras.

Vir ille impius, referente S. Irenio (l), delapsum se cælibus jaetabat, non in salutem sanctorum, sed ad restituendam universam oeconomiam, Angelorum principatum affectionatum ambitione turbatam; venisse pariter in salutem hominum, quibus sumnum fuerat malorum; quod se (idest Simonem)

non cognoscerent, ac Angelorum jugula sustinerent: Angelorum, inquam, discimen inter bona & prava opera eo consilio invehementum, ut homines in depressione & servitute tenerent.

Nihil corporibus sperandum manere siue de salute sive de resurrectione dicebat, sed anima esse omnia; nihil fidendum hominibus in probis operibus, cum sola spes libertatis a servitute & jugo per Angelos induco, in ipso se & Helenā suā restaret. Magistri doctrina plus nimio in haeretum Discipuli, inviadam in Christianum nomen nefandissimis criminibus suis aeternam creantes (m).

Habebat sub manu liberationem Prophetarum ab Inferis (n); transgressaque volatu aere medium se in ignem ita constituisse dicebat, ut in unum cum illo corpus, ille sus tamē coalesceret. Status anima donasse se & motu, lapides transmutasse in panem, sistere se videndum, & invisibilē pariter cui maximē vellet, penetrare montes & petras nullo sibi obice resistente, dare se præcipitem ē montibus nihil sinistri metuentem, extricare se vinculis, quibus forte teneretur, novas subiū arbores exhibere, metamorphosim sibi inducere & mutare oris faciem, ut a nemine agnosceretur. Narrabat, missum se olim à Rachele matre suā ad colligendam messem, falcis præcepisse, ut sese in illam immitteret; quæ ita mandata complebat, ut opus quantum decem menses egisset. Ferebatur de illo, propulsisse olim Nero-ni, ut clam obturcati se præcipere, pollicitom intra triduum se iterum redditum ad vitam. Rem præstitit Nero; verum Magus ille substitutum in locum suum arietem obturcum obtulit (o); post tri-dum spectandum se præbens, Simon, speciem quasi iterum ad vitam rediisset, exhibuit. Author Constitutionum Apostolcarum [p] sicut ex Recognitionum (q), ac Pseudo-Abdias (r) docent, Simonem Cæsaream in Palastina versantem discepisse cum S. Petro, recipisse se deinde Tripolim in Phœniciam, ac tandem Rōmam, quod S. Petrus euntēm prosecutus est. Rerum gestarum ab impostore illo Rōma & disceptationum cum S. Petro coram Nerone historiam legas apud Pseudo Abdiam, & alios, seu non dissimilis farfuri Historicos, si per orationem licet.

Major est habenda fides testimonio veterum Patrum (s), agentium de priori Simonis itinere Romam sub Claudio, quo rerum potiente Romani statuam insigni illi impostori exercent cum epigraphe: Simonī Deo Sancto. Suā adhuc aetate, & oculatum testem spectasse se illam tradit S. Justinus, afferens pariter non defuisse inter Samaritanos ceterosque eius Discipulos, qui inter Numinā primū illi locum affererent (t). Idem confirmat S. Clemens Alexandrinus Strōm. l.2. Idem S. Irenaeus contra hæreses l.1. c.20. De statua Simonis agunt pariter S. Cyrillus Jerosolymitanus [u], Tertullianus [x], Eusebius, & Theodoretus. Publicā autoritate eredam afferit S. Augustinus, de hæres.

1. in

m Euseb. bish.
Eccles. l.2. c.13.
n Tertull. de
Anima, c.57.

o Pseudo-Mar-
cellus in Actis
Petri & Pau-
li.
p Lib. 2. c.8.
q Recogn. Cle-
ment. l.2. c.3.
r In Petro.

s Justin. Apo-
log. 2. p.69. &
91.

t Idem dialog.
cum Tryp. p.
349. Florebat
Justinus cir-
ca ann. 150.
u Catechesis 6.
x Apolog. c.
13. Euseb. bish.
Eccles. l.2. c.
14. Theodoret.
hæretic. fa-
bul. l.1.

z. in loco intra duos pontes Tiberis, vel in insula ejus amnis constitutam designat S. Justinus. En historiam apertis adeo documentis assertam, ut convelli nunquam posse videatur. Traditur enim à multis coevis fermi & magni nominis Scriptoribus, quorum aliqui testes fuerunt occuli, rem suā aetate pro certa habitam asserentes. Si forte S. Justinus, qui omnium primus simulachri illius meminit, levitas & ignorantia suspicionem quandam præbere potuisset, si obiter, & per conjecturas rem attingeret, tolerari nūque posset, ut aliquis daretur adversus ejus rei veritatem ambigendi locus; nullus tamen re ipsa datur, cum afferentem habeat virum amplissimum, iudicio ingenioque gravem, Paganam Religionem callentem, Romam, dum scriberet, sedem habentem, tenetem primas in Ecclesia, ac tandem rem illam inferentem in supplici libello coram Imperatore & Senatu exhibendo; rem, inquam illam qua nisi veritati cohereret, impostoris & nugatoris in Scriptorem invidiā, apud vilissimos etiam creasset. Quibus tunc sannis non exponeretur odio jam & contemptui habita Ecclesia? An neglexissent Pagani putidum illud mendacium oggeret? Quieta fuerunt omnia: nulla ergo data est movendi causa.

Ere suā pariter censuerint Christiani, ut locum hunc Apologiae vel supprierent, vel utcumque excusarent; siquidem S. Justinus crassò profectò errore pro Simoni Deo Sancto, quam epigraphem simulacro inscriptam tenent aliqui, legisset Simoni Deo Sancto. Quid erroneo hanc legationem servarunt S. Irenaeus, Tertullianus, Eusebius, S. Augustinus, viri nempè omnium in Ecclesia aetate singuli suā sapientissimi? An Tertullianus, an Augustinus, quis estet Simoni Sanctus, vel ignorabant vel ignorare poterant, si de illo quæsivissent? vel saltem soli inter homines Christiani non viderunt, an scilicet erecsum Roma simulacrum Simoni vel Simoni dicaretur? Sancti vel Sancti, Numinis Sabini, meminit S. Augustinus in Opero de Civitate Dei l.1. & c.10. nihil de Theologia Paganorum latebat Tertullianus; uterque tamen S. Justinus legiōnem servat: quin & S. Augustinus eretiam pariter Helenā Simonis conjugi statuam testatur. Ex ære conflatum Simoni illud simulacrum aferit, nec utique à S. Justinō edictus, Theodoretus, vir tanta doctrina & sapientiae (y).

Nec sanè inficiamus, multum esse affinitatis inter illud: Simoni Deo Sancto, & aliud: Simoni Deo Sancto. Quid tamen in Inscriptione Romæ recens inventa leguntur, tota planè Cælo aberrant ab iis, quæ Justinus oculatus speculavit. Visum à Justino simulacrum publico & Imperatoris & Senatoris decreto dedicatum fuisse, perhibet ille Romanis persuasit, vel saltem persuasisse nemo unquam ex Patribus, etiam historia illi faventibus, afferuit. Quomodo autem Numen sibi propofissent, cuius dogmata non probabant? Post obitum, una cum ejus lapsu coram Neronē

Dissert. Calmet Tom. II.

dei in Sacramentis præstandæ Numen-tutelare. 3. Unicum tantum Simoni erulum Romæ simulacrum videtur, cum Simoni Sancto tam multa olim consecrata censa sint, ut duo hodie usque supersint. Fidem S. Justino adhuc, ultra Veteres omnes supra a nobis laudatos, posteriorum faeculorum omnes usque ad Baronium; & post illum, ac ultra illum (a), in eandem sententiam conceperunt Guillermus Spencerius (b), Hammondus (c), D. Tillemontius (d), P. Halloxius (e), Grotius [f], D. Fleury, & alii sexcenti.

His tamen omnibus nequaquam absteriti viri plures doctissimi, relata à S. Justino historię fidem addicere noluerunt. Vifam quidem à S. Justino Romæ inscriptionem non admodum abea, quam recitat, discrepantem ita agnoscunt, ut recipiā tamen aliquanto diversam fuisse teneant: spectasse pariter aliud quam Simoni Magum, virum quidem apud Seetę sue homines, tum & apud Samaritanos divinis honoribus patem, sed nunquam in Romanorum Numinis vel receptum vel recipiendum, cum ea res esset, que multo rerum apparatu, tum & Senatus peculiari decreto indigeret (g). Profectò tanti molimini rem non siliuisse ejus etatis Scriptores; nec si apud vulgum indoctum ruderique aliquid obtinueret præstigis suis Simon, nunquam tamen adeo apud viros amplissimos conscriptoque Patres in tantā temporum luce invalidisset.

Si quid humani viris illis sapientissimis accidit, in decernendis scilicet divinis honoribus viris nonnullis mortalibus; id tamen illis non error, sed metus, assentatio, & mala cupiditas extorti. His omnibus nihil valebat Simon, vir obscurus, nec generis, nec Patriæ, nec nominis celebritate, sed præstigijs, que non parvi tantum habebant Romanī, sed & Magos legum & poenarum rigore infestabant.

Quis unquam in animum induxit, Imperatorem & Senatum divinis honoribus cultum voluisse hominem, cuius & genus & patriam & res gestas, quin & vite incommoda omnia norant? Conferatque idem Romanos fateor Cajum, & Dominicum; sed metu exorta illorum Divinitas nullos habuit cultores satis sinceros. Simonis apostolis nihil tale promovisset. Divinis honoribus, quin & maestatione vitiumarum colere Paulum & Barnabam presto erant Lystrenses; sed incautos perfuerat opinio, quod sub virorum illorum obteat delapsa cælitus Numinis apparuerint; ex quo enim meros puroisque homines agnoverunt, lapidibus perire illos aggressi sunt (h).

Tandem neque superstitem, neque post mortem consecratum à Romanis Simoni par est ut credamus. Dum viveret, nunquam dogmatum suorum fidem Imposter ille Romanis persuasit, vel saltem persuasisse nemo unquam ex Patribus, etiam historia illi faventibus, afferuit. Quomodo autem Numen sibi propofissent, cuius dogmata non probabant? Post obitum,

h Att. 14. 6.
11. 13.

a Ad an. 44.
b Adnot. in
Origen. cont.
Cels. l.1. pag.
44.
c Dissert. 1. de
Episcop. jure.
d In S. Juli-
num not. 2.
e In Julian.
f Oper. 1.3.
pag. 488.

g Tertull.
Apolog. c.5.

i Epiph. loc.
citat.

k Orig. contr.
Celsum l.5.

l Iren. l.1. c.1.
20. Aug. de
hæres. Epiph.
hæres 22. c.4.

& Romanis, viri etiam fama concedit; ut proinde in censum Deorum, etiam à Claudio relatus, post creatam & ternam illum suo nomini invidiam ab honore prorsus excidisset. Interim S. Justinus ceteraque Patres velut certum constituant, post elapsum à Claudio & Nerone faculum nihil tamen de viri illius cultu decessisse.

Omnium eius rei vetustissimus testis est S. Justinus Martyr, à quo ceteris postea impositum; nisi forte quidam rem illum aliorum relatione acceptam afferuerint. Vir autem Sanctus, quod citra, invidiam scientie & sanctitatis illius dictum volo, credulâ nimis facilitate fidem addiccebat suam pluribus nostrâ demum aetate, ne quid gravius, dicam suspectis. Narrat scriptor se Alexandri Cellulas, Septuaginta Interpretibus Scripturarum Versioni laborantibus addictas; qua de re plura etiam addit fidei suscepit. Judaeos accusat de virtutis Sacris Libris, expunctâ inodium Crucis Christi è sententia illâ Psalmi 95. 10. Dominus regnavit à ligno, voce à ligno (i). Non ergo erat ab illo alienum, ut epigraphem Simoni Sancto per errorem legeret Simoni Sancto, Sabinorum Numine in Magum transformato. Anno 1574. effossum est Romæ in Insula Tiberina, quem potissimum locum designavit S. Justinus, marmor ita inscriptum:

SEMONI SANCO.
DFO FIDIO.
SACRUM.
SEX. POMPEIUS. SP. F.
COL. MUSSIANUS.
DECUR.
BIDENTALIS.
DONUM DEDIT.

In monte Quirinali posita altera non dissimilis legebatur. En integrum (k).
k Apud Gru-
ter. 1.1. pag.
96. ex Fulvio
Ursino.

SANCTO SANCO.
SEMONI DEO FIDIO.
SACRUM DECURIA.
SACERDOTUM.
BIDENTALIUM.
RECIPERATIS.
VECTIGALIBUS.

Tandem Reati in Italia, veteri Sabino rum regione, ubi potissimum hujus Numinis cultus, hanc inscriptionem positam legent viri docti (l).

SANCO. FIDIO. SEMO. PATRI.
De decima. Victor. Tibei. Lucius. Mu-
mius. Donum.
Apiano, &
Fulvius, aliis.
que.
ex
Moribus. Antiquis. Pro. Usura. Hoc.
Dare. Sciper.
Visum. Animo. Suo. Perficit. Tua. Ope.
Rogans. Te.
Cogendei. Dissolvendi. Tu. Ut. Facilia.
Faxeis.
Perficiisque. Decumam. Ut. Faciat. Verae.
Rationis.
Proque. Hoc. Atque. Aliceis. Donis.
Des. Digna. Merenti.
Appellabatur indiscriminatum Numen

illud Sem, Sancus, Sanctus, vel Fidius, ut Ovidius in illo Fast. l.6. ver. 213.

Quarebam nonas Sancto, Fidione referrem,
An tibi Sem, Pater.

Veteres autem generatim nomine Sem-
num, (quasi semihominum) designabant inferioris ordinis Numina. Ita Sem dictus est Mercurius (m), Hercules (n), Ver-
tinus, & Priapus (o), nec alias ab Her-
cule videtur Sem ille in Quirinali cul-
tus. Ovid. l.6. Fast.

Hunc igitur (Semonem) veteres donarunt
ade Sabini,
Inque Quirinali constitutere jugo.

Sed nequid talibus immoremur, satis est nobis demonstrasse, cultum olim Ro-
mæ Semonem Sanctum, cuius & statua cum epigraphe eo loco posita spectabatur, ubi olim S. Justinus Simonis Magi Simu-
lacrum & epigraphem in eadem sere verba conceptam viderat; ex quo planè in-
telligimus, decipi facile potuisse hominem alienigenam, parùm Latinis literis instru-
clum, totumque opinione Simonis, quem norat olim præstigiis suis impotuisse Ro-
manis, occupatum. Hanc sententiam acriter propugnant frequentes Theologi &
Critici magni nominis utriusque communio-
nis, utl. D. Valesius in notis ad lib. 2.
& 3. hist. Euseb. Salmasius in Spartanum,
P. Pagi Critic. in Baron. ann. 42. n. 6. Cia-
conius Opusc. praefix. exposit. colum. Tra-
jan. P. Mabillon, t. 1. Mus. Ital. pag. 87.
Anton. Vandale de Oracul. Reinesius Dis-
sert. de Sybillin. Itigius Disser. de Ha-
resiarch. Salomon Deylingius Observar.
Sac. to. 1. c. 36. Joannes Albertus Fabri-
cius not. in Pseudo-Abdiā pag. 419. de
Apocryph. N. T. Author Dissertationis
impressa in relatione Reip. Liter. an. 1685,
mense Augusti pag. 844. aliisque plures,
quorum rationes dubiam saltem reddunt
fidem illorum, qua de inscriptione Simonis
Magi à S. Justino seruntur.

Cùm vir ille impius Roman sub Clau-
dio venisset (p), sibiique plures adsevis-
set Discipulos (q), S. Petrus, qui gra-
vis inflabat viro præstigiis ejus dissipandi,
brevi totam ejus famam subvertit. Inter-
fice illum circa hac tempora, & insi-
nuare videatur Eusebius, & tenet post Me-
taphrastem D. Valesius (r); quanquam
recepta magis opinio obitum illum confi-
gnat sub Nerone circa annum Jesu Chri-
sti 65, quod suffragio suo confirmant Sul-
picius Severus, S. Augustinus, Arnobius,
Philafrius, S. Ambrosius, S. Maximus
Taurinensis, Theodoreus, S. Cyrilus Je-
rosolymitanus, S. Isidorus Pelusiota, Ba-
ronius, ceterique ferè omnes Historici.
Mirari subit, cur nihil habeat Eusebius
de lapsu Simonis Cælum petentis vola-
tu, tanta scilicet rei & memoria posteriorum dignissima. Silent etiam vetustissimi
ex Patribus, rerum Simonis non incuriosi
indagatores, utl. S. Justinus, S. Irenæus,
Origenes, Tertullianus.

Re.

m Aufon. c.
19.

n Ovid. Fast.
l.6.

o Fulgent. de
vocabis Anti-
quis.

t Apud Ca-
pif. t.6. Le-
tion. antiqu.
pag. 659.

n Vide Arnob.
loc. cit. Cy-
rill. Jerofoly-
mit. Catech.
6. Ambro.
Hexaem. 1.4.
c.8. Sulpit.
Sever. l.2.
bist. Eccles.
Isidor. Peñi-
sion. l.1. Epiph.
23. Theodo-
ret. Haret. fa-
bul. l.1. c.1.

p Circa ann.
41. J. C.
q Euseb. His.
Eccles. l.2.c.
15.

r Not. in lib.
2. c. 15. pag.
33.

x Philast. de
baref. c.29.
Aug. de be-
ref. t. Epiph.
baref. 21.

y Haret. Fa-
bul. l.1. c.1.

Reliqui Patres jam laudati convenienter; Simonem Romæ versantem sub Nerone per aera volantem, specie quidem quasi ad Cælum ascenderet, cum precum Apostolorum Petri & Pauli (s) vim non sustineret, corruiisse precipitem, & ex lapsu vite repagulis disruptus interisse. Hęc sa-
tis constanter apud illos omnes Scriptores; sed qua ratione aera petierit Simon, qua vitâ excesserit, non satis convenit inter illos.

Hegesippus & Pseudo-Abdias è summa Capitolii arce aeri se commissis scribunt. Volanti acclamabant Romani nihil tale à Jesu Christo tentatum unquam. Vim suam adversus impium ut exerceret Jesus, precibus impetravit Apostle S. Petrus, simulque malis Spiritibus, quibus vehementibus ferebatur in aera, præcepit, recederent actum. Nec mora, subducens statim ac S. Petrus oravit. Valerius Strabo seu Author Carminis S. Petri (t), ejus turris meminit. Igne curru, velut Elias olim, elevatum in Cælum ha-
bet Arnobius 1.2. pag. 50. sed ad nomi-
nis Jesu Christi per S. Petrum invoca-
tionem dissipatis præstigiis, dilapsique De-
monibus vectoribus proprio pondere in
terram adactum, cruribus è lapsu confras-
cis, aliorum manibus translatum fuisse
Brundam, ubi dolorem vulneris, & pro-
brum non ferens ex ædibus sese præ-
cipitem egit. Narrat ex Patribus multi-
(u), geminos Dæmones Magi excantatio-
nibus coactos ad officium præstandum ve-
nisse; recessisse verò statim ac precibus
SS. Petri & Pauli sese impares senferunt.
His subductis, statim in terram Magus.
Locum ejus lapsus designant viam sacra-
m. Acta Græca D. Cotelerii.

Sunt qui credant Brundam, quo rela-
tus post lapsum Simon, ipsissimum esse
Brundusum ad extremas Italicas oras Gre-
ciam versus; veluti si insignis fave-
re affectans, ex Italia in Orientem fugam
tentasset. Tenent verò alii, Brundam no-
men esse certi loci in Urbe, nec sanè
dissent Veteres, uno omnes consensu af-
ferentes (x), obiisse illum Romæ, & in
Urbis medio utl. notat S. Epiphanius; ac
nemo ullus satis apter docet, locum ejus
obiissus fuisse sive Brundusum, sive alium
quemcumque extra Urbem. Variantia cæ-
tera minoris momentis libens prætero, utl.
S. Petrus ad certamen illud Simonem pro-
vocasse; quod insinuare videtur Theodo-
retus (y), contra fidem Libri Constitu-
tionum l.6. c.9. non obscurè afferentem,
à Simone Apostolum invitatum.

Certamen illud fuisse prolegitur Author
Constitutionum Apostolicarum loc. cit. re-
ferens, Simonem Roma versantem & pla-
dehincendo; quod sapientissimum esse in re
præsenti censemus.

LII 2 DIS.